

Comportament polític

Codi: 101075
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència Política i Gestió Pública	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Marc Guinjoan Cesena
Correu electrònic: Marc.GuinjoanC@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Beatriz Elias Valverde
Marc Guinjoan Cesena

Prerequisits

L'estudiant ha d'haver adquirit de forma prèvia al desenvolupament d'aquest curs les nocions bàsiques sobre Ciència política. Ha de poder llegir i entendre l'anglès i treballar amb facilitat amb fulls de càlcul. És molt recomanable haver superat l'assignatura Metodologia de l'anàlisi política.

Objectius

El curs té tres objectius fonamentals:

- Que els estudiants coneguin els elements bàsics que defineixen i caracteritzen el comportament polític i electoral en sistemes polítics democràtics.
- Que els estudiants puguin fer servir les teories i variables que expliquen com actuen els ciutadans en el terreny polític, de manera que puguin entendre qui vota a quin partit o qui s'absté, i per què.
- Que els estudiants coneguin i puguin fer servir les principals dades i metodologies disponibles per a l'anàlisi del comportament polític.

L'assignatura se centra en les democràcies occidentals, prenent una perspectiva comparada. De tant en tant, utilitzarem exemples provinents dels casos espanyol i català, però aquests no constituïran el nucli fonamental del curs.

Competències

- Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
- Analitzar els processos electorals, incloent-hi campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i anàlisi i interpretació dels resultats electorals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

- Demostrar que comprèn el comportament ciutadà i els valors democràtics, en particular en casos concrets de l'esfera interna i internacional
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
2. Analitzar el processos electorals, incloent campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i l'anàlisi i interpretació dels resultats electorals
3. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
4. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
5. Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
6. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
7. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
8. Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
9. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
10. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
11. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
12. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
13. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
14. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
15. Treballar autònomament.
16. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
17. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

Tema 1. De l'observació a l'experimentació: enquestes i experiments

Tema 2. Valors i vot

Tema 3. Posició social, *cleavages* i vot

Tema 4. Campanyes electorals

Tema 5. Vot econòmic

Tema 6. Models espacials de vot

Tema 7. Actituds i cultura política

Tema 8. Sistemes electorals

Tema 9. Vot estratègic i indicadors

Tema 10. Populisme

Tema 11. La participació electoral

Tema 12. Sistemes multinivell

Metodologia

Les classes magistrals consisteixen en presentacions del professor. Es realitzaran els dimarts de 9 a 11 (grup de matí) i de 15 a 17 (grup de tarda).

Les classes pràctiques es realitzaran els divendres d'11:00 a 13:00 (grup matí) , i de 15:00 a 17:00 (grup tarda). Les classes de pràctiques estaran dividides en seminaris i pràctiques d'ordinador. Els *Seminaris* són reunions en petits grups per discutir i comentar la lectura corresponent. També poden comentar altres textos relacionats, plantejar dubtes i qüestions. Els alumnes seran prèviament dividits en dos grups de la mateixa dimensió. Els seminaris tindran una hora de durada. Es prega puntualitat. Es valorarà la participació activa dels estudiants. Al Campus Virtual estarà disponible una guia de lectura que els estudiants hauran de portar emplenada a l'inici del seminari. Totes les lectures de tots els seminaris són obligatòries per a examen. Les *Pràctiques* es desenvolupen a les aules d'informàtica i en elles es treballa un exercici d'aplicació dels coneixements adquirits a través de les lectures, les classes teòriques i els seminaris. Les classes pràctiques serveixen de base per al lliurament dels treballs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de pràctiques i seminaris	16	0,64	3, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Classes magistrals i presentacions	36	1,44	3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 17
Tipus: Supervisades			
Avaluació	2	0,08	1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15
Tutories	15	0,6	3, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 17
Tipus: Autònomes			
Estudi de la teoria presentada a classe	30	1,2	1, 3, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 17
Lectures obligatòries i relacionades amb les pràctiques	30	1,2	8, 9, 10, 11, 13, 15
Redacció dels exercicis pràctics	15	0,6	7, 13, 14, 15, 16, 17

Avaluació

L'avaluació prendrà en consideració:

1. Examen teòric. L'examen final avaluarà els coneixements objectius de l'estudiant sobre els temes tractats a classes i seminaris. Aquesta part aportarà el 50% de la nota final. L'examen final es realitzarà en la data d'avaluació prevista (consulteu les dates d'exàmens abans de fer la matrícula).

2. Pràctiques. Vàries pràctiques es lliuraran i avaluaran, i suposaran un 50% de la nota final. Les pràctiques inclouran anàlisis de dades i evidencien que s'han assimilats els coneixements adquirits en les classes teòriques.

NB: L'avaluació compensatòria es farà servir únicament en casos indicats pel professorat (per exemple, impossibilitat justificada de fer l'examen el dia de la convocatòria, etc). No s'ha de considerar la data de l'avaluació compensatòria com una data d'examen alternativa.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13
Pràctiques	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Bàsica

Anduiza, E. y Bosch, A. (2004) Comportamiento político y electoral. Barcelona: Ariel

Anduiza, E. Bosch, A. Orriols, L. y Rico, G. (2014) Las elecciones generales de 2011. Madrid: CIS

Dalton, R. (2008) Citizen Politics in Western Democracies, Londres: Chatman House.

Evans. J. (2004) Voters and voting. Londres: Sage

Harrop, M. i Miller, M. (1987) Elections and Voters Londres: Macmillan. caps 4, 6, 7, 8.

Complementària

Anduiza, E. (1999) Individuos o Sistemas: Las razones de la abstención en Europa Occidental. Madrid: CIS-s.XXI.

Anduiza, E. Laia, J. y Mike Jensen (eds.) (2012) Digital media and political engagement worldwide. New York: Cambridge University Press

Boix, Carles y Clara Riba, (2000) 'Las bases sociales y políticas de la abstención en las elecciones generales españolas: recursos individuales, movilización estratégica e instituciones electorales'. REIS, 90:95-128.

Bosch, A. (2004) Guia del sistema electoral. Col·lecció Materials. Bellaterra: Publicacions de la UAB.

Carmines, E. G. y R. Huckfeldt "Comportamiento político: una visión general" en Goodin, R. y H-D. Klingeman (Eds.) Nuevo Manual de Ciencia Política, Madrid: Istmo. 329-373.

Deegan-Krause, K.(2006). "New Dimensions of Political Cleavage". en Dalton, R. y Klingemann H.D. Oxford Handbook of Political Science, Oxford: Oxford University Press.:

http://ecpr2007cleavages.pbworks.com/f/Deegan-Krause_New+Dimensions+of+Political+Cleavage.pdf

Downs, A. (1992) "Teoría económica de la acción política en una democracia", a VVAA: Diez Textos Básicos de Ciencia Política. Barcelona: Ariel, 1992.

Dowse, R. i Hughes, J. (1986) Sociología Política. Madrid: Aguilar.

Justel, M. (1995) La abstención electoral en España. Madrid: CIS-s.XXI.

Lipset, S.M. (1981) El Hombre Político. Las bases sociales de la política. Madrid: Tecnos. capítulo 6.

Lipset, S.M. i Rokkan, S. (1992) "Estructuras de división, sistemas de partidos y alineamientos electorales" en Almond, G. et al. Diez Textos Básicos de Ciencia Política. Barcelona: Ariel.

Popkin, S. (1994) The reasoning voter. Chicago: University of Chicago Press.

Font, J., J.R. Montero y M. Torcal (eds.) (2006) Ciudadanos, asociaciones y participación política en España. Madrid: CIS.

Vallès, J.M. y Bosch, A. (1997) Sistemas electorales y gobierno representativo. Barcelona: Ariel.